

2000-02-24

Dnr 7419-99-300

Lernesjö Kapitalförvaltning AB  
Strandgatan 10  
216 12 MALMÖ

## **Återkallelse av tillstånd att driva värdepappersrörelse m.m.**

Finansinspektionen fattar följande

### **BESLUT**

1. Finansinspektionen återkallar, med stöd av 6 kap. 9 § första stycket 3 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse, tillståndet för Lernesjö Kapitalförvaltning AB, 556480-3400, att bedriva värdepappersrörelse enligt 1 kap. 3 § 2 lagen om värdepappersrörelse som meddelades den 6 oktober 1994, tillståndet att såsom sidoverksamhet enligt 3 kap. 4 § tredje stycket samma lag bedriva annan näringsverksamhet enligt 3 § lagen (1990:1114) om värdepappersfonder som meddelades den 12 maj 1995 samt tillståndet att bedriva sidoverksamhet enligt 3 kap. 4 § 1 lagen om värdepappersrörelse som meddelades den 28 februari 1996.
2. Finansinspektionen återkallar, med stöd av 43 § första stycket 2 lagen (1990:1114) om värdepappersfonder, tillståndet för Lernesjö Kapitalförvaltning AB att bedriva annan näringsverksamhet enligt 3 § lagen om värdepappersfonder.
3. Besluten i punkt 1 och 2 gäller omedelbart.
4. Finansinspektionen förbjuder, med stöd av 6 kap. 9 och 12 §§ lagen om värdepappersrörelse, Lernesjö Kapitalförvaltning AB vid vite om femhundra tusen (500 000) kronor att bedriva verksamhet som fordrar tillstånd enligt lagen om värdepappersrörelse.
5. Lernesjö Kapitalförvaltning AB skall senast den 24 mars 2000 till inspektionen inkomma med uppgift om att den tillståndspliktiga verksamheten har avvecklats. Uppgiften skall vara bekräftad av bolagets revisor.
6. Lernesjö Kapitalförvaltning AB skall snarast göra de ändringar i bolagsordningen som föranleds av detta beslut. Kopia av bolagsordningen i den nya lydelsen skall därefter sändas in till inspektionen.

Hur man överklagar till kammarrätten, såvitt avser punkt 1 – 3, framgår av bilaga 1.  
Hur man överklagar till länsrätten, såvitt avser punkt 4, framgår av bilaga 2.

---

## BAKGRUND

Lernesjö Kapitalförvaltning AB (bolaget) är ett värdepappersbolag som har tillstånd att bedriva verksamhet enligt lagen (1991:981) om värdepappersrörelse (LVR). Värdepappersbolag står under tillsyn av Finansinspektionen.

Bolaget har tillstånd att

- förmedla kontakt mellan köpare och säljare av finansiella instrument eller i annat fall medverka vid transaktioner avseende sådana instrument enligt 1 kap. 3 § första stycket 2 LVR,
- såsom sidoverksamhet lämna råd i finansiella frågor enligt 3 kap. 4 § 1 LVR och
- såsom sidoverksamhet enligt 3 kap. 4 § tredje stycket LVR utöva annan näringsverksamhet enligt 3 § lagen (1990:1114) om värdepappersfonder (LVP)

Finansinspektionen har den 6 november 1998 givit Lernesjö Holding AB samt tillstånd till indirekt förvärv av samtliga aktier i bolaget. Lernesjö Holding AB är moderbolag i en koncern med flera rörelsedrivande dotterbolag. Sedan ägarbytet 1998 i bolaget har Finansinspektionen erhållit en mängd skrivelser från bolaget. I många fall har det varit oklart vilket syfte bolaget haft med sina skrivelser, t.ex. om de har avsetts utgöra ansökningar. De uppgifter som lämnats har i viss utsträckning varit motstridiga. I de fall inspektionen begärt uppgifter från bolaget har inte fullständiga svar lämnats. I april 1999 kallade inspektionen företrädare för bolaget till möte på inspektionen för att reda ut bolagets organisation samt de ytterligare frågor som uppkommit med anledning av uppgifter som lämnats av bolaget. Vidare har ett ytterligare möte hållits med företrädare för bolaget den 23 september 1999. Inspektionen har i protokoll från båda dessa möten bl.a. antecknat att inspektionen framfört att bolaget bör lämna sådana uppgifter i skrivelser att det framgår om yrkande framställs eller om information lämnas.

Bolaget har emellertid fortsatt att inkomma med många, otydliga och motstridiga skrivelser till inspektionen. I samband med byte av inspektionens förordnade revisor påbörjade denne en revision av bolaget. Revisorn avlämnade en rapport över granskningen till bolaget. Kopia av denna rapport har tillställts inspektionen den 18 oktober 1999. I denna rapport framfördes kritik i vissa avseenden. Inspektionen beslutade därför den 18 oktober 1999 att genomföra en platsundersökning och gav samtidigt den förordnade revisorn i uppdrag att kontrollera bl.a. bolagets stora exponeringar och kapitalbas. Revisorns iakttagelser framgår av "Rapport avseende särskild granskning av Lernesjö Kapitalförvaltning AB" som inkom den 2 november 1999.

Efter genomförd platsundersökning tillställdes bolaget ett utkast till slutskrivelse den 26 november 1999. Utkastet grundade sig på de uppgifter som framkommit vid platsundersökningen och, i relevanta delar, den skriftliga dokumentation som tillförts ärendet. Bolaget inkom med yttrande den 20 december 1999. Finansinspektionen fick den 27 januari 2000 från inspektionens förordnade revisor och bolagets bolagsstämмоvalde revisor kopia av en skrivelse ställd till bolaget och rubricerad "Angående likvidationsplikt enligt Aktiebolagslagen 13 kap 2 §". Förnyat utkast till slutskrivelse tillställdes bolaget den 31 januari 2000. Bolaget har därefter inkommit med skriftliga yttranden den 7 och den 21 februari 2000. Vidare har den 10 februari 2000 hållits möte med företrädare för bolaget på inspektionen på begäran av bolaget.

## SKÅL

### Fråga om tillståndet att bedriva värdepappersrörelse samt annan näringsverksamhet

Värdepappersrörelse skall enligt 1 kap. 7 § LVR bedrivas så att allmänhetens förtroende för värdepappersmarknaden upprätthålls och kapitalinsatser inte otillbörligen äventyras samt i övrigt så att rörelsen kan anses sund. Andra stycket i samma paragraf är en exemplifiering av vad som konstituerar sund värdepappersrörelse, bl.a. skall institutet inneha och effektivt använda sådana resurser och rutiner som behövs för att rörelsen skall kunna bedrivas på ett riktigt sätt och följa alla regler som gäller för verksamheten. Enligt 6 kap. 4 § samma lag skall Finansinspektionen vid sin tillsyn se till att en sund utveckling av verksamheten främjas. Enligt 9 § samma kapitel skall ett tillstånd att bedriva värdepappersrörelse återkallas bl.a. om institutet genom att överträda lagen om värdepappersrörelse eller föreskrift som meddelats med stöd av lagen eller på annat sätt visat sig olämpligt att utöva sådan rörelse som tillståndet avser. I stället för att återkalla tillståndet får inspektionen, om det är tillräckligt, meddela varning enligt 9 a § första stycket samma kapitel.

Det övergripande motivet med tillståndsplikt för de punkter som anges i 1 kap. 3 § LVR är att dessa verksamheter direkt eller indirekt påverkar allmänhetens förtroende för handeln på värdepappersmarknaden. – Höga krav ställs på verksamheten i auktoriserade bolag (prop. 1990/91:142 s. 115).

Krav på sund värdepappersrörelse innebär bl.a. att bolagets organisation, verksamhet enligt bolagsordningen samt inre kontroll- och säkerhetsuppbyggnad prövas. Även de organisatoriska förhållandena skall bedömas (prop. 1990/91:142 s. 156). Bestämmelsen har utformats efter förebild i banklagstiftningen. Av förarbetena till motsvarande bestämmelser i banklagstiftningen (prop. 1989/90:116 s. 60) framgår bl.a. följande. Bankens verkställande ledning och större ägare skall bedömas uppfylla de kunskapsmässiga krav och vara så omdömesgilla i sitt handlande som erfordras för att de skall kunna på ett långsiktigt och stabilt sätt driva en sund bankverksamhet. Oktrojprövningen skall alltså utgöra en allsidig kvalitativ prövning. - Banken måste under hela sin verksamhetstid uppfylla de kvalitativa krav som oktrojregeln ställer. - Exempel på missförhållanden är bl.a. att bankbolagets medel i oproportionerligt stor utsträckning används för ensidigt tillgodoseende av bankbolaget närstående personers intressen under sådana omständigheter att fara föreligger för att bolagets soliditet rubbas.

I Finansinspektionens allmänna råd avseende styrning, intern information och intern kontroll inom kredit- och värdepappersinstitut (FFFS 1994:35), vilket den 1 januari 2000 ersatts av Finansinspektionens allmänna råd om styrning, intern information och intern kontroll inom kredit- och värdepappersinstitut samt i fondbolag (FFFS 1999:12), anges bl.a. att en sund utveckling av verksamheten förutsätter att instituten utarbetar och upprätthåller system för kontroll och uppföljning av de risker som förekommer i institutens verksamhet.

Styrelsen svarar enligt 8 kap. 3 och 4 §§ aktiebolagslagen (1975:1385) för bolagets organisation och förvaltning av bolagets angelägenheter. Vidare skall styrelsen se till att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets

ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Styrelsen skall upprätta skriftliga instruktioner som anger arbetsfördelningen mellan å ena sidan styrelsen och å andra sidan den verkställande direktören och de andra organ som styrelsen inrättar. Styrelsen är skyldig att fortlöpande bedöma institutets ekonomiska situation. För att styrelsen skall kunna fullgöra denna skyldighet skall styrelsen meddela skriftliga instruktioner för när och hur sådana uppgifter skall samlas in och rapporteras till styrelsen.

### ***Bolagets organisation***

Bolagets organisation har diskuterats med bolaget den 20 april och den 23 september 1999. Bolaget har inte vid något av mötena klart kunnat redogöra för bolagets organisation, bl.a. föreligger osäkerhet om vilka som är anställda i bolaget. Vid båda tillfällena har bolaget uppmanats att inkomma med en skriftlig beskrivning över organisationen. Inspektionen har bl.a. efterfrågat uppgift om vilka funktioner som lagts ut och avsågs läggas ut till annan ("outsourcats"). Bolaget har under året tillställt Finansinspektionen ett antal skrivelser med delvis olika uppgifter. Någon fullständig organisationsplan har inte inkommit innan inspektionens platsundersökning inleddes.

Bolaget har till sitt yttrande den 20 december 1999 bifogat en organisationsplan. I yttrandet den 7 och den 21 februari 2000 anför bolaget bl.a. följande. Verksamheten har utvecklats snabbt, vilket försvårat en korrekt inrapportering till inspektionen. Detta anser vare sig bolaget eller ägaren vara acceptabelt och man arbetar med kraft på att komma till rätta med detta. Det har inte rått osäkerhet om bolagets interna organisation utan om vilka motiveringar inspektionen krävde för att personer på koncernledningsnivå skulle få arbeta i fler än ett bolag. För att säkerställa en definitiv organisation var ledningen tvungen att bedöma hur, när och hur mycket varje individ var verksam i de olika bolagen. Det fanns en rad svårigheter i detta moment vilket försvårade rapporteringen till inspektionen. Inspektionen synes hävda att bolaget skulle ha "outsourcat" om man använde arbetskraft från andra bolag i koncernen. Detta förekommer inte längre. Bolaget har aldrig "outsourcat" någon funktion till någon extern leverantör. Inspektionen har långt innan den nu aktuella skrivelsen fått fullständig och aktuell information om bolagets organisation. Att bolagets organisation ändrats och att detta är orsaken till att ifrågavarande uppgifter avviker från tidigare lämnade, framstår som lättbegripligt och kan väl knappast kritiseras.

Finansinspektionen gör följande bedömning.

Finansinspektionen har vid ett flertal tillfällen muntligen, och vid två tillfällen skriftligen, begärt att få en beskrivning av bolagets organisation. Den första dokumenterade begäran framställdes vid möte med företrädare för bolaget den 20 april 1999. Bolaget har, enligt inspektionens mening, först i samband med yttrandet den 20 december 1999 inkommit med en fullständig organisationsplan. Denna organisationsplan avviker på ett flertal punkter från de olika och ofullständiga uppgifter om bolagets organisation som tidigare lämnats. Förklaring till varför nu lämnade uppgifter avviker från tidigare har lämnats först i bolagets yttrande den 7 februari 2000. I detta yttrande har bolaget för första gången angivit huruvida några funktioner "outsourcats" eller ej.

Som framgår ovan innefattar bedömningen av om kravet på en sund värdepappersrörelse är uppfyllt även en prövning av bolagets organisation. En sådan prövning förutsätter

givetvis att inspektionen får tillgång till en aktuell och korrekt beskrivning av organisationen. Vidare bör vissa villkor vara uppfyllda för att företag under tillsyn skall kunna lägga ut delar av den verksamhet som står under tillsyn, bl.a. måste inspektionen kunna bedriva tillsyn på ett effektivt sätt och det måste finnas ett skriftligt dokument som reglerar den verksamhet som lagts ut. Enligt 6 kap. 1 § LVR skall ett institut lämna inspektionen de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter som inspektionen begär. Trots att inspektionen vid ett flertal tillfällen och under en längre tid anmodat bolaget att inkomma med en sådan beskrivning har den inkommit först i samband med nu aktuell platsundersökning. Inspektionens uppgift att utöva tillsyn över bolaget och den verksamhet som bedrivs i bolaget har därmed försvårats. Inspektionen finner att bolagets agerande är anmärkningsvärt och att det inte är förenligt med de höga krav som ställs på verksamheten i bolag under tillsyn.

### ***Bolagets stora exponeringar***

För värdepappersbolag gäller lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag (LKT). I denna lag finns bl.a. gränser för hur stora fordringar ett bolag får ha i förhållande till kapitalbasen. Av 5 kap. 1 § andra stycket denna lag följer att om en kund eller grupp av kunder med inbördes anknytning är moderföretag eller dotterföretag till institutet eller dotterföretag till moderföretaget, får värdet av exponeringen inte överstiga 20 procent av kapitalbasen. Enligt 7 kap. 11 § samma lag skall, om de i 5 kap. angivna gränsvärdena överstigs, bolaget utan dröjsmål anmäla detta till Finansinspektionen. Inspektionen får, enligt nyssnämnda lagrum, bestämma en viss tid inom vilken exponeringarna skall bringas ned till de tillåtna gränsvärdena.

Finansinspektionen har i skrivelse till bolaget den 15 juli 1999 påpekat att gränsen för stora exponeringar översteg tillåtna gränser i 5 kap. 1 § och 3 § första stycket LKT. Bolaget har i svar den 15 augusti 1999 förklarat hur de stora exponeringarna skulle minskas till högsta tillåtna gräns senast till den 15 september 1999. Den förordnade revisorn har lämnat en granskningsrapport, inkommen den 2 november 1999, över bl.a. bolagets stora exponeringar. Av denna framgår att bolaget har överskridit tillåten gräns för stora exponeringar åtminstone den 30 juni, 31 juli, 31 augusti, 24 september och 30 september 1999. Bolaget har inte minskat de stora exponeringarna till tillåten nivå. Finansinspektionen har ej informerats om denna fördröjning. Bolaget har tillställt inspektionen en skrivelse daterad den 22 november 1999 angående bl.a. bolagets kapitalbas. Vid genomgång av denna skrivelse har den förordnade revisorn konstaterat, vilket även framgår av rapporten inkommen den 27 januari 2000, att bolaget även den 31 oktober 1999 hade stora exponeringar mot koncernbolag som översteg tillåten gräns. Dessa uppgår vid sistnämnda tidpunkt till 57 procent av kapitalbasen.

Bolaget har i sitt yttrande den 20 december 1999 anfört bl.a. att man trodde att de stora exponeringarna var under tillåtna gränser eftersom man misstolkat lagen. I yttrandet den 7 februari 2000 har bolaget anfört bl.a. att enligt bolagets beräkningar kommer problemet att vara ur världen den 29 februari 2000. Bolaget har i yttrande den 21 februari 2000 anfört bl.a. att stora exponeringar inte längre överstiger tillåtna gränser.

Finansinspektionen gör följande bedömning.

Av förarbetena till bestämmelserna om stora exponeringar (prop. 1994/95:50 s. 227f) framgår bl.a. följande. Reglerna om begränsningar av stora exponeringar har till syfte att skydda ett företag mot förluster för det fall att en kund eller grupp av kunder inte kan infria sina åtaganden gentemot företaget samt att begränsa den maximala förlust som ett företag kan ådra sig om en kund eller grupp av kunder med inbördes anknytning inte kan infria sina åtaganden. - När ett kreditinstitut eller ett värdepappersbolag exponerar sig gentemot sitt moderföretag eller gentemot andra dotterföretag till moderföretaget är särskild försiktighet påkallad. Handhavandet av kreditinstitutets eller värdepappersbolagets exponeringar måste ske på ett sådant sätt att principerna om en sund verksamhet uppfylls.

Bolaget har inte anmält att exponeringarna översteg tillåtna gränsvärden utan detta upptäcktes av Finansinspektionen vid granskning av rapporten över stora exponeringar per den 30 juni 1999. Bolaget minskade inte heller de stora exponeringarna inom den tidsfrist som bolaget angivit. Inspektionen har dessutom konstaterat att bolaget vid ett flertal tillfällen under hösten har överträtt tillåtna gränsvärden utan att anmäla detta till inspektionen. Bolaget har därmed inte följt de regler som gäller för verksamheten.

### ***Bolagets kapitalbas***

Enligt 5 kap. 1 § andra stycket LVR får ett värdepappersbolags kapitalbas inte understiga det belopp som enligt 2 kap. 5 § krävdes när rörelsen påbörjades. Kapitalbasen får dock, enligt 2 kap. 5 § första stycket LKT, aldrig understiga ett belopp som motsvarar 25 procent av bolagets fasta omkostnader för föregående år. Om omfattningen av bolagets verksamhet ändrats väsentligt sedan det föregående året eller om Finansinspektionen finner att verksamhetsplanen behöver korrigeras, får inspektionen, enligt 2. kap 5 § andra stycket LKT, besluta om ändring av kapitalkravet enligt första stycket.

Bolagets egna bundna kapital skall enligt bolagets tillstånd att bedriva värdepappersrörelse uppgå till minst 1 056 tkr. Bolaget har emellertid begärt att kapitalbasen skall beräknas utifrån de budgeterade fasta kostnaderna för 1999. Inspektionen har i beslut den 29 november 1999 bifallit bolagets begäran.

Den rapporterade kapitalbasen har per den 31 mars och den 30 juni 1999 överstigit lägsta tillåtna gräns. Från och med den 31 juli har kapitalbasen varit för låg enligt förordnade revisorns rapport inkommen den 2 november 1999. Bolaget har den 22 oktober 1999 lämnat en kvartalsrapport till Finansinspektionen där kapitalbasen per den 30 september har överstigit lägsta gräns. Bolaget har i brev daterat 22 november 1999 informerat om att bolagets "EK" den 31 oktober uppgick till belopp som understeg lägsta tillåtna gräns. I brevet har bolaget anfört bl.a. att "EK" skall vara återställt senast den 31 december 1999.

Bolaget har i yttrande den 20 december 1999 anfört bl.a. följande. Bristerna i kapitalbasen den 24 september berodde på att man inte bokfört samtliga intäkter per detta datum. Korrekta siffror kunde inte tas fram på grund av semester och att man arbetade med att rätta fonderna. Kapitalbasen i oktober sjönk för att man då hade några kostnader som man inte förväntat. Kapitalbasen kommer att vara återställd den 31 december 1999. I

yttrande den 21 februari 2000 har bolaget anfört bl.a. att med den värdering, som bolaget självt gör av sina fordringar, så uppfyller man redan i dag de krav som är uppställda vad gäller bolagets kapitalbas.

Bolagets revisor och den förordnade revisorn har i skrivelsen den 27 januari 2000 uppmanat styrelsen i bolaget att i enlighet med 13 kap. 2 § aktiebolagslagen snarast möjligt till bolagsstämman hänskjuta frågan om bolaget skall träda i likvidation.

Finansinspektionen gör följande bedömning.

Syftet med regler om lägsta tillåtna kapitalbas är att skydda företagens kunder. Bolagets kapitalbas har vid ett flertal tillfällen under 1999 understigit lägsta tillåtna nivå. Vid ett tillfälle har bolaget anmält till inspektionen att kapitalbasen varit för låg medan bolaget vid andra tillfällen inte upplyst inspektionen om att brist i kapitalbasen har förelegat och kommer att återställas. Bolaget har däremot inte följt de regler som gäller för verksamheten. Den omständigheten att bolaget återställt kapitalbasen inom sådan tid att tillståndet att bedriva värdepappersrörelse inte skall återkallas med stöd av 6 kap. 9 § tredje stycket 1 LVP ändrar inte inspektionens bedömning.

### ***"Aktieägartillskott"***

Regler om vinstutdelning och annan användning av bolagets egendom finns i 12 kap. aktiebolagslagen. Av 12 kap. 1 § nämnda lag framgår att utbetalning till aktieägarna av bolagets medel får ske endast enligt bestämmelserna i denna lag. Vinstutdelning till aktieägarna får, enligt 12 kap. 2 § samma lag, inte överstiga vad som i fastställd balansräkning för det senaste räkenskapsåret redovisas som bolagets eller koncernens nettovinst för året, balanserad vinst och fria fonder med vissa avdrag. Enligt 12 kap. 3 § aktiebolagslagen fattas beslut om vinstutdelning på bolagsstämma.

Av de balansrapporter och den avstämningsbilaga som bilagts revisorns rapport som inkom den 2 november 1999 framgår bl.a. följande. Under rubriken "Eget kapital" finns ett konto benämnt "Erhållna aktieägartillskott". Saldot på detta konto har minskats under september 1999. Av revisorernas skrivelse den 27 januari 2000 framgår att saldot på kontot minskats även under oktober 1999. Någon bolagsstämma som behandlar detta ärende har enligt ovannämnda rapport ej hållits under de aktuella tidsperioderna.

Bolaget har i sitt yttrande den 20 december 1999 anfört bl.a. att rutinerna avseende aktieägartillskott skall ändras i enlighet med föreskrivna regler. I yttranden den 7 och den 21 februari 2000 anför bolaget bl.a. att agerandet måste anses som ursäktligt med hänsyn till omständigheterna.

Finansinspektionen gör följande bedömning.

Inspektionen konstaterar att bolaget vid åtminstone två tillfällen under 1999 lämnat "aktieägartillskott". Bolaget har lämnat dessa bidrag utan att följa aktiebolagslagens regler om vinstutdelning och annan användning av bolagets egendom. Bolaget har därmed inte följt de regler som gäller för verksamheten.

### ***Konsultverksamhet***

I 1 kap. 2 § LVR definieras ett värdepappersbolag som ett svenskt aktiebolag som fått tillstånd enligt denna lag att driva värdepappersrörelse. Tillstånd att driva värdepappersrörelse kan ges för sådan verksamhet som anges i 1 kap. 3 § nyssnämnda lag. Ett värdepappersbolag kan enligt 3 kap. 4 § samma lag även få tillstånd att bedriva viss sidoverksamhet.

Av revisionsrapporten för 1998 framgår att bolaget under 1998 har erhållit intäkter på 1,4 milj.kr. från Eminent Oil & Gas Inc., USA. Denna ersättning avsåg, enligt intyg till den förordnade revisorn upprättat av \_\_\_\_\_, arbete som lagts ned för ”management” av Eminent Oil & Gas Inc. Arbetsuppgifterna bestod av styrning av bolaget i USA, kontakter med svenska investerare (kunder), beräkning, sammanställning, rapportering och utbetalning av avkastning, framtagande av projektmaterial och marknadsmaterial, kommunikation med Swea AB, framtagande av nya produkter, utredningar om skatteproblem, kommunikation med samarbetspartners i Sverige, Danmark, Norge m. m. Enligt ovannämnda intyg är ersättningen marknadsmässig. Bolagets omsättning 1998 uppgick enligt årsredovisningen till totalt 10,3 milj.kr. Den ovan nämnda ersättningen från Eminent Oil & Gas Inc motsvarar 14 procent av bolagets omsättning. Bolaget redovisade för 1998 ett underskott om 2 tkr. Bolaget har den 4 januari 1999 tecknat ett nytt avtal med bl.a. Eminent Oil & Gas Inc med i princip samma innehåll som anges i intyget ovan avseende tjänsterna under 1998. Revisorn anger i ovannämnda rapport att bolaget fakturerat Eminent Oil & Gas Inc 325 tkr för managementtjänster utförda under del av 1999.

Bolaget har i sitt yttrande den 20 december 1999 anfört bl.a. att man av Finansinspektionen fått intrycket att bolaget kunde utföra administrativa uppdrag för andra koncernbolag samt att om man ej har lov av Finansinspektionen att utföra denna konsultverksamhet kommer man att säga upp avtalet med omedelbar verkan. I yttranden den 7 och 21 februari 2000 har bolaget anfört bl.a. följande. Det nya avtalet är inte alls likadant. All konsultverksamhet i bolaget upphörde emellertid av andra orsaker redan i månadsskiftet september/oktober. Inspektionens nu framförda anmärkning i denna del är således till alla delar inaktuell.

Inspektionen gör följande bedömning.

Krav på särskilt tillstånd från Finansinspektionen ställs, förutom för de 1 kap. 3 § LVR angivna verksamheterna, för samtliga sidoverksamheter som ett värdepappersbolag skall ägna sig åt. Bolaget har under 1998 och 1999 utfört administrativa uppdrag för andra koncernbolag. Olika uppgifter har lämnats av bolaget om vari uppdragen bestått. Enligt inspektionens uppfattning har de i vart fall varit av sådan art och utförts i sådan omfattning att detta inte omfattas av bolagets befintliga tillstånd. Bolaget borde således ha ansökt om sidoverksamhetstillstånd för att bedriva denna verksamhet. Detta har bolaget inte gjort. Bolaget har därmed inte följt de regler som gäller för verksamheten. Den omständigheten att konsultverksamheten enligt bolagets uppgifter numera upphört föranleder ingen annan bedömning.



### ***Likviditetshantering***

Värdepappersrörelse skall enligt 1 kap. 7 § LVR bedrivas så att allmänhetens förtroende för värdepappersmarknaden upprätthålls och kapitalinsatser inte otillbörligen äventyras samt i övrigt så att värdepappersrörelsen kan anses sund.

Den förordnade revisorn har i sin rapport inkommen till inspektionen den 2 november 1999 bl.a. analyserat avräkningskontona med koncernbolagen Lernesjö Holding AB, Lernesjö Invest AB (namnändrat till Lernesjö Corporate Finance AB) och Eminent Oil & Gas Inc för räkenskapsåret 1999. Av dessa analyser framgår att man inom koncernen gjort betalningar för varandras räkning.

Bolaget har i sitt yttrande den 20 december 1999 anfört bl.a. att rutinen för likviditetshantering nu är ändrad och att likviditetshantering i framtiden skall vara helt fristående. I yttranden den 7 och 21 februari 2000 anför bolaget bl.a. följande. Det är svårt att inse hur kundernas förtroende vare sig för bolaget eller för värdepappersmarknaden skulle kunna sjunka eller över huvud taget påverkas av att man i en koncern betalar med koncernens egna pengar. Det är ju – väl att märka – aldrig kundernas pengar som man använt.

Finansinspektionen gör följande bedömning.

Bolagets likvida medel har under 1999 i viss utsträckning använts för betalningar för koncernbolags räkning. Höga krav ställs på verksamheten i bolag under tillsyn. Att ett värdepappersbolag utför betalningar för andra bolags räkning i den utsträckning som det här är fråga om, är inte förenligt med de krav som ställs på ett värdepappersbolag och utgör inte heller ett led i värdepappersrörelsen.

### ***Annan näringsverksamhet enligt lagen om värdepappersfonder***

Enligt 3 § LVP får tillstånd att bedriva annan näringsverksamhet endast lämnas till fondbolag och annan som står under tillsyn av inspektionen. Värdepappersbolag kan således få tillstånd att utöva annan näringsverksamhet enligt 3 § LVP. Av 3 § LVP följer att för sådan verksamhet gäller bestämmelserna i den lagen i den mån undantag inte medgivits i det enskilda fallet.

Finansinspektionen skall enligt 40 § LVP vid sin tillsyn se till att en sund utveckling av verksamheten främjas. Enligt 43 § första stycket 2 LVP skall Finansinspektionen återkalla ett tillstånd att utöva näringsverksamhet enligt 3 § samma lag om den som erhållit tillståndet genom att överträda denna lag eller på annat sätt visat sig olämplig att utöva verksamheten. Om det är tillräckligt får inspektionen i stället för att återkalla tillståndet meddela varning.

Vidare har Finansinspektionen givit ut föreskrifter om värdepappersfonder (FFFS 1997:11).

Bolaget förvaltar de två fonderna Lernesjö Kapitalförvaltning Hawk och Lernesjö Kapitalförvaltning Eagle. Bolaget har för förvaltningen av fonderna erhållit undantag från 18 och 19 §§ LVP.

Bolaget ändrade inte i fondbestämmelserna namn på fonderna eller namnet på förvaltande bolag i samband med att bolaget bytte namn 1998. Enligt 9 § 2 st 1 LVP skall i fondbestämmelserna anges bl.a. namnet på fondbolaget. Efter påpekande från Finansinspektionen inkom bolaget den 30 april 1999 med begäran om ändring av fondbestämmelserna i nämnda hänseende.

Fondförvaltare skall regelbundet lämna rapporter till Finansinspektionen över ställningen i fonderna. Under 1999 har rapporterna kommit in för sent. Rapport för andra kvartalet skulle ha inkommit den 20 juli 1999. Bolaget begärde och erhöll anstånd med att lämna in rapporten till den 20 augusti 1999 på grund av differenser i fondernas räkenskaper. Trots flera påminnelser inkom rapporten till Finansinspektionen först den 20 oktober 1999.

Rapporten för tredje kvartalet skulle ha inkommit till Finansinspektionen den 20 oktober 1999. Bolaget begärde anstånd även denna gång och fick anstånd till den 27 oktober 1999. Rapporten inkom den 1 november 1999.

Enligt 27 § LVP skall för varje fond årsberättelse lämnas inom fyra månader från räkenskapsårets utgång och halvårsredogörelse för räkenskapsårets första sex månader inom två månader från halvårets utgång. Dessa handlingar skall tillställas andelsägare som inte avsagt sig detta samt ges in till Finansinspektionen. Årsberättelserna för fonderna inkom till Finansinspektionen den 18 juni 1999. Halvårsredogörelserna per den 30 juni 1999 inkom till Finansinspektionen den 9 december 1999.

Med anledning av bolagets uppgift om differenser i räkenskaperna för fonderna begärde Finansinspektionen den 27 juli 1999 en skriftlig redogörelse från bolaget senast den 18 augusti 1999. Trots upprepade påminnelser inkom redogörelsen först den 22 september 1999. Av denna framgick att fonderna hade varit felvärderade. Andelskurserna hade varit för högt beräknade.

Bolaget har i sitt yttrande den 20 december 1999 anfört bl.a. följande. Rapporteringen av fonderna var försenad eftersom det upptäcktes fel i dem men felen är nu avhjälpna. Felen härleddes till perioden i början av året då bokföringen i fonderna utfördes av en annan person än de nuvarande. Under den period som det tog att avhjälpa felen hade man en fortlöpande kommunikation med Finansinspektionen och informerade om statusen för fonderna. Bolagets styrelse beklagade de förseningar som felen i redovisningen hade orsakat och anser att felen är avhjälpna och att rapporteringen och redovisningen idag sker på ett tillfredsställande sätt.

I yttranden den 7 och 21 februari 2000 har bolaget anfört bl.a. följande. Bolaget har tagit det fulla ansvaret för sina fonder, rättat till alla fel samt sett till att ingen andelsägare blivit lidande.

Finansinspektionen gör följande bedömning.

Bolaget har vid upprepade tillfällen inte följt de bestämmelser som gäller för verksamheten genom att inte i fondbestämmelserna ha korrekt namn på det bolag som förvaltar fonderna samt inkomma med rapporter, årsberättelse och halvårsredogörelse i tid. Dessa problem har kvarstått under i stort sett hela 1999. Vidare har andelskursen i fonderna

varit felaktig under en tid, vilket medfört åtminstone en risk för att andelsägare kunde komma att lida ekonomisk skada. Bolaget har därmed visat sig olämpligt att utöva verksamhet enligt 3 § LVP.

### ***Samlad bedömning***

Bolaget har, efter att ha tagit del av inspektionens ovanstående bedömningar, anfört bl.a. följande. Av utredningen framgår att det under 1999, framför allt under det första halvåret, förekommit en del mer eller mindre allvarliga brister i bolagets administration och rapportering till inspektionen. Det skall emellertid understrykas att bolaget vid de nuvarande ägarnas förvärv var katastrofalt misskött och uppenbarligen inte granskats av inspektionen på samma sätt som bolaget nu kontrollerats. Mot bakgrund av de brister som fanns vid nuvarande ägares förvärv och som rättats till genom omfattande arbete och stora kapitalinsatser samt med beaktande av att bolaget idag är rent och välskött med alla egentliga brister åtgärdade, framstår inspektionens agerande som svårförklarligt. Påståendet om att det finns stora brister i bolagets organisation och rutiner är dessutom en direkt osanning. Fel har begåtts och brister funnits men dessa är åtgärdade. Arbetet med detta har tagit tid. Av inspektionens granskning framgår att bolaget inte till alla delar agerat i enlighet med de regler som gäller för värdepappersbolag och att bolaget och dess företrädare för gången tid visat prov på bristande insikter om och efterlevnad av de regler som gäller för bolagets rörelse. Emellertid har inspektionens granskning även visat bolagets stora vilja att rätta till alla fel och brister och att ställa sig alla gällande regler till efterrättelse. För vad bolaget i ett tidigare skede och delvis förorsakat av bolagets tidigare ägare låtit komma sig till last, kan det möjligen komma ifråga att tilldela bolaget en varning.

Finansinspektionen gör följande bedömning.

Av utredningen framgår att bolaget på en rad punkter inte följt de regler som gäller för verksamheten och att bolaget i en rad fall visat en anmärkningsvärd brist på insikt i och efterlevnad av de regler som gäller för bedrivande av rörelsen. Inspektionen har vid ett flertal tillfällen påpekat brister som förelegat och begärt upplysningar från bolaget för att på så sätt ge bolaget möjlighet att vidta rättelse. Även de uppgifter som efter inspektionens påpekanden kommit från bolaget har, som framkommit ovan, varit ofullständiga och i viss mån motstridiga.

Nuvarande ägare fick tillstånd till förvärv av bolaget den 6 november 1998. Inspektionen har förståelse för att vissa organisationsförändringar och liknande kan bli följden av att nya ägare förvärvat ett värdepappersbolag och att dessa förändringar tar viss tid. Delar av de problem som framkommit vid nu aktuell platsundersökning är möjligen följden av sådana omständigheter. Enligt inspektionens mening kan detta emellertid inte på ett tillfredsställande sätt förklara de stora brister på insikt i och efterlevnad av de regler som gäller för bedrivande av rörelsen som bolaget uppvisat under hela den tid som förflutit sedan bolaget förvärvades av nuvarande ägare. Det ställs höga krav på verksamheten i värdepappersbolag men det finns inga bestämmelser om att lägre krav skulle ställas i samband med överlåtelse av rörelsen.

Sammantaget finner Finansinspektionen att bolaget inte uppfyller kravet i 1 kap. 7 § LVR att värdepappersrörelse skall bedrivas så att rörelsen kan anses sund. Förutsättningar för återkallelse av bolagets tillstånd föreligger därmed.

Enligt 6 kap. 9 a § första stycket LVR får inspektionen, om det är tillräckligt, i stället för att återkalla tillståndet meddela varning. Härvid beaktar inspektionen särskilt följande. Bolaget har inte följt en rad grundläggande regler för bedrivande av rörelsen. Vidare har bristerna förelegat under lång tid. Inspektionen har haft en mängd kontakter med bolaget i ett stort antal frågor utan att bolaget lämnat begärda upplysningar. Vissa av de brister som framkommit i inspektionens platsundersökning har numera åtgärdats. Inspektionen anser dock, mot bakgrund av vad som ovan anförts att det inte är tillräckligt att meddela varning. Bolagets tillstånd att bedriva värdepappersrörelse skall därmed återkallas. Beslutet skall gälla omedelbart.

Mot bakgrund av att bolagets tillstånd att bedriva värdepappersrörelse återkallats, står bolaget inte längre under inspektionens tillsyn. Bolaget uppfyller därmed inte de krav som ställs för att ha tillstånd att bedriva annan näringsverksamhet enligt 3 § LVP. Bolaget har även visat sig olämpligt att utöva denna verksamhet. Förutsättningar för återkallelse av tillståndet att bedriva annan näringsverksamhet enligt 3 § LVP föreligger därmed enligt 43 § första stycket 2 LVP. Av ovan anförda skäl finner inspektionen inte heller avseende detta tillstånd att det är tillräckligt att meddela varning.

Då tillstånden att bedriva värdepappersrörelse och att bedriva annan näringsverksamhet återkallats, förfaller bolagets sidoverksamhetstillstånd.

Finansinspektionen erinrar om att förvaringsinstitutet enligt 33 § LVP omedelbart skall ta över förvaltningen av fonderna Lernesjö Kapitalförvaltning Hawk och Lernesjö Kapitalförvaltning Eagle.

### **Processuell fråga**

Av 14 § förvaltningslagen (1986:223) framgår bl.a. följande. Vill en sökande, klagande eller annan part lämna uppgifter muntligt i ett ärende som avser myndighetsutövning mot någon enskild, skall han få tillfälle till det, om det kan ske med hänsyn till arbetets behöriga gång.

Bolaget har i sitt yttrande den 7 februari 2000 anförts bl.a. följande. Skriftligen upprepas tidigare framställd begäran om att i skriftlig form få del av det beslut, som tjänsteman på inspektionen muntligt hänvisat till. Beslutet avsåg att inte kommunicera muntligen med bolaget eller dess företrädare under hänvisning till att man hade att nöja sig med vad som anges i översända handlingar. Självfallet emotses även besvärshänvisning till detta beslut.

Inspektionen har, som ovan angivits, den 10 februari 2000 på begäran av bolaget hållit möte med företrädare för bolaget. Inspektionen har således berett bolaget tillfälle att muntligen lämna uppgifter i ärendet och bolagets begäran får därmed anses ha förfallit.

---

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen efter föredragning av Per Melin. I den slutliga handläggningen har även avdelningschefen Håkan Klahr, enhetschefen Lennart Torstensson och Liselotte Calander deltagit.

Claes Norgren

Per Melin

Kopia till  
den av inspektionen förordnade revisorn i Lernesjö Kapitalförvaltning AB  
Skandinaviska Enskilda Banken i dess egenskap av förvaringsinstitut